

KORXONA DAROMADLARINI XUJJATLASHTIRISH TARTIBI
X.X.Ergashev – SamISI, i.f.n., dotsent v.b.
D.Hamidov – SamISI, magistr

Annotatsiya: Maqolada korxonalar daromadlarini xujjatlashtirish zarurati, ular ketma-ketligi hamda tartiblari ochib berilgan.

Kalit so'zlar: daromadlar, xujjatlashtirish, hisob faktura, buxgalteriya hisobi, shartnoma.

Аннотация: В статье описывается необходимость документального оформления доходов предприятий, их последовательность и порядок.

Ключевые слова: доход, документация, счет-фактура, бухгалтерский учет, договор.

Abstract: The article describes the necessity of documenting the income of enterprises, their sequence and procedures.

Key words: income, documentation, invoice, accounting, contract.

Korxona va tashkilotlarda sodir bo'lgan xo'jalik muommolarini, shuningdek, mavjud bo'lgan moddiy boyliklarni xam boshqa yuridik va jismoniy shaxslar bilan olib boriladigan hisob-kitoblarni hisobga olish va nazorat qilishni ta'minlash uchun buxgalteriya xujjatlaridan foydalaniladi.

Buxgalteriya hisobi ishlarini tashkil qilish va yuritishda xujjatlardan foydalanish muhim hisoblanadi. Chunki, korxonada sodir bo'lgan har bir xo'jalik operatsiyasi xujjatlashtirilgan taqdirdagina, uning uzlusiz hisobga olinishi ta'minlanadi. Shu bilan birgalikda xujjatlardagi ma'lumotlar korxonada sodir bo'ladigan xo'jalik muommolarining ishonchlilagini ta'minlaydi.

Buxgalteriya hisobida hamma xo'jalik muommolarini xujjatlashtirish joriy buxgalteriya hisobi ma'lumotlari va moliyaviy hisobot ko'rsatkichlariga isbotlovchi kuch beradi. Ba'zi hollarda xo'jalik tortishuvlarni xo'jalik sudi tomonidan to'g'ri xal qilish imkonini beradi.

Xujjatlashtirish yordamida xo'jalik mablag'lari xarakatini o'z vaqtida to'g'ri hisobga olish, shuningdek bir moddiy javobgar shaxsdan ikkinchisiga o'tkazishda moddiy boyliklarning butligi ta'minlanadi. Shuning uchun ham xo'jalik muommolarini xujjatlashtirish natijasida korxona mol-mulkining butligi ta'minlanadi.

Korxona va tashkilotlarda hisob-kitoblarni amalga oshirish, moliyaviy natijalarni aniqlash, umuman olganda barcha xo'jalik jarayonlari rasmiylashtirishda buxgalteriya hisobi xujjatlaridan foydalaniladi. Bu esa korxonada va tashkilotlarda buxgalteriya hiusobi xujjatlarining o'rni va axamiyati muhiumligini bildiradi hamda amalga oshirilgan xo'jalik muommolari ustidan nazorat o'rnatish bilan birga, ish yuritishda muayyan tartib-intizomni yo'lga qo'yiladi.

Korxonalarda daromadlar hisobini xujjatlashtirish bir qancha boshqichlarda amalga oshiriladi.

mijoz bilan shartnoma tuziladi

hisob faktura orqali maxsulot kirim qilinadi

memorial orderlarga kerakli buxgalteriya yozuvlari qilinadi

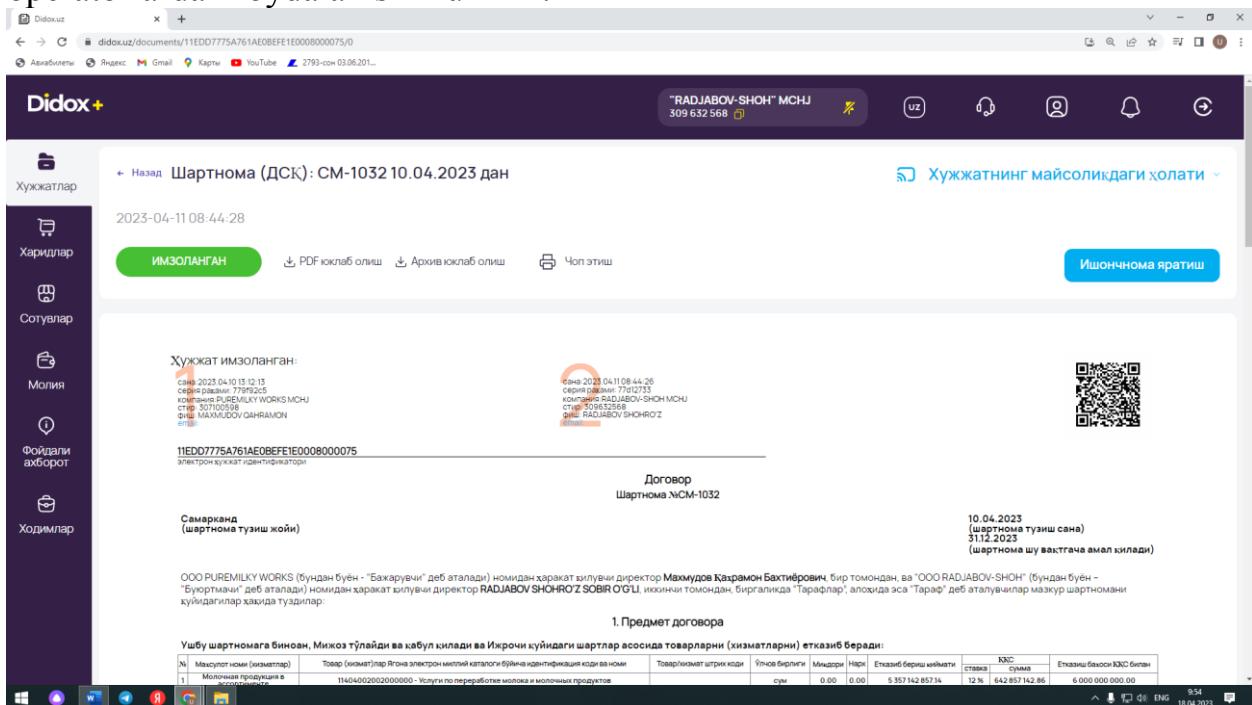
bosh kitobga kerakli o'tkazmalar amalga oshiriladi

moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobotga ma'lumotlar kiritiladi

1-chizma. Daromadlarni xujjatlashtirish ketma-ketligi.

Mamlakatimizdagi me'yoriy xujjatlarga asosan har qanday yuridik shaxslar o'rtasidagi hamda yuridik va jismoniy xashlar o'rtasidagi muomalalar shartnoma bilan rasmiylashtirilish shart.

Hozirgi kunda mamlakatimizda onlayn xujjatlar almashinushi yo'lga qo'yilgan shu sabab barcha korxonalar **faktura.uz**, **soliqservis.uz**, **dodox.uz**, **docs.1uz.uz**, **edocs.uz**, **onlinefatura.uz**, **xujyat.uz** va boshqa bir qator shunga o'xshash operatorlardan foydalanish mumkin.

The screenshot shows a web-based document viewer for 'Didox+'. The main content is a signed document titled 'Шартнома (ДСК): CM-1032 10.04.2023 дан'. The document is dated 2023-04-10 08:44:28. It features a green 'ИМЗОЛАНГАН' button, PDF and archive download links, and a 'Чоп этиш' (Sign) button. On the left is a sidebar with navigation links: 'Харидлар', 'Сотувлар', 'Молия', 'Фойдаланиш ахборот', and 'Ходимлар'. On the right, there's a QR code, a stamp, and a timestamp '04.04.2023 (шартнома тузиш сано) 31.12.2023 (шартнома шу вактгача амал килилади)'. At the bottom, a table shows a purchase history for 'Yushby shartnomaga binoan, Mijoz tuldilaydi va kabul qilindi'.

1-rasm. Didox operatori orqali qabul qilingan shartnoma shakli.

Biz mijoz bilan shartnoma tuzishimiz uchun xaridor uzining kabinetidan bizga shartnoma yuboradi biz esa kelgan shartnomani imzolash orqali shartnomani tasdiqlaymiz vas hu orqali shartnoma tuzilgan hisoblanadi.

Rasmdan ko'rishimiz mumkinki biz shartnoma bandidan shu zaxotiyoy shonchnomasi rasmiylashtirishimiz mumkin.

Didokuz X -

didox.uz/create_document/11EEDDD9ECBD08EB1C41E0008000075 2793-сон 03.06.201...

Авиабилеты Яндекс Gmail Карты YouTube Г + Ениш

Электронхукуккад идентификатори

Ишончнома 45

Берилган сана: 17.04.2023
Ишончнома шу вактича сават кигидре: 24.04.2023
Коррекционный документ №: ИШНЧ МОНУ
Маркази: Гуллар Қоғам МФЯ Берунийчалас, 32-йл
СТИР/ИЖШИР: 3096325468
Ишончнома берилди: ФИШ: RADJABOV SHOHROZ SOBIR O'GU СТИР/ИЖШИР: 3081098606004
Кабуд кигидре: "PUREMILK WORKS" МОНУ
Шартноманин активлари: НСМ-1032 дин 10.04.2023

Олинганд маддий бойликлар рўйхати

Тартиб разами	Товар (хизмат) / пар Ягона электрон меснади каталоги бўйни идентификация кодига изоми	Макулот номи	Утас берилги	Минзар
1	11420002000000 - Услуги по переработке молока и молочных продуктов	МОЛОЧНАЯ ПРОДУКЦИЯ & АССОРТИМЕНТ	хизмат оли	(295300) Бир-маддий ишни юз Таджик (без шарт/ч.40)

Кабул этилганин имозси: _____ таъсирламок:
Рахбар: _____ RADJABOV SHOHROZ SOBIR O'GU
Бош хисобчи: _____

2-rasm. Ishonchnoma shakli.

Biz mijoz tomonidan yuborilgan ishonchnomani qabul qilib olganimizdan so'ng xaridorga hisob faktura yuboramiz.

3-rasm. Hisob faktura shakli.

Hisob fakturada sotilgan maxsulot nomi, tovar (xizmat) lar Yagona elektron milliy katalogi bo'yicha identifikasiya kodi va nomi, o'lchov birligi, nomi, narxi, yetkazib berish qiymati, QQS stavkasi va summasi, yetkazib berishning QQSni hisobga olgan holda qiymatlari ko'rsatiladi.

Foydalanilganabovotlar ro'vxati

1. Turayeva, G., Mullajonov, B., Qurbonbekov, R., To‘raqulov, S., Mamadaliyev, U., & Fozilov, S. (2023). Buxgalteriya hisobining usullari va tamovillari. *Наука и технология в современном мире*, 2(14), 53-55.

2. Эшпулатова, З. (2022). Даромадлар ҳисоби ва халқаро тажриба. *toshkent davlat iqtisodiyot universiteti "o'zbekiston iqtisodiyotini rivojlantirishning ilmiy*, 911.
3. Эшпулатова, З. (2022). Даромадлар ҳисоби ва ҳисботининг ҳолати ҳамда такомиллаштиришнинг асосий йўналишлари. *toshkent davlat iqtisodiyot universiteti "o'zbekiston iqtisodiyotini rivojlantirishning ilmiy*, 904.
4. Олимов, Анваржон Атамирзаевич, and Шаходатхон Фарход Қизи Фотихова. "Рақамли иқтисодиёт ва рақамли бухгалтерия." *Science and Education* 3.4 (2022): 1841-1847.
5. Амонов, А. А. (2023). Рақамли иқтисодиёт шароитида суд-бухгалтерия экспертизасини тайинлаш зарурияти ва унинг аҳамияти. *экономика и социум*, (2 (105)), 444-450.